1853.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 14 JUNIJ.

TE ZEGEL 2 C.

Bij den **COMMISSARIS DES KONINGS** in de provincie *Friesland* is, sedert de vorige opgaaf, ten behoeve der bewoners van den Molukschen archipel, ontvangen:

ƒ 10.00, als opbrengst eener namens het Gemeente-Bestuur gehoudene collecte op Schiermonnikoog.
- 3.00, ingekomen bij het Gemeente-Bestuur van Smallingerland.
- 1.50, ingekomen bij het Gemeente-Bestuur van Stavoren.
- 2.50, ingekomen bij het Gemeente-Bestuur van Oostdongeradeel.
- 10.10, ingekomen bij het Gemeente-Bestuur van Ameland.
- 5.00, ingekomen bij het Gemeente-Bestuur van Hemelumer Oldephaert en Noordwolde.
- 20.00, ingekomen bij het Gemeente-Bestuur van Utingeradeel.
- 61.45, ingekomen bij het Gemeente-Bestuur van Doniawerstal.
- 1.00, ingekomen bij het Gemeente-Bestuur van Barradeel.
- 1.00, ingekomen bij het Gemeente-Bestuur van Ferwerderadeel.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de setting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 10 Junij 1853, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . ƒ 8,80.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . - 221,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . - 221,00.

Leeuwarden, den 11 Junij 1853.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS van *Leeuwarden*, aan de Ingezetenen de gelegenheid willende verschaffen, om op den 17 Junij e. k., zijnde den verjaardag van Hare Majesteit onze beminde KONINGIN, tevens bestemd tot feestelijke herinnering aan dien van Zijne Majesteit onzen geëerbiedigden KONING, hunne vreugde aan den dag te leggen, ook door het afsteken van *onschadelijke vuurwerken*; — brengen, bij deze, ter kennis van dezelve, dat zulks op den avond van dien dag, *na acht uur*, zal zijn vergund, doch alleen *op het plein vóór het Paleis van Justitie*, *in het Zaailand*, van af het huis van *Meijer*, tot zoo ver de boomen strekken naar de zijde van gezegd Paleis; — blijven het verboden om, op andere plaatsen, eenige Vuurwerken, van welken aard ook, af te steken, terwijl alle overtredingen ten dezen, overeenkomstig de Wet, zullen worden vervolgd.

En zal deze, op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd.

Leeuwarden, den 13 Junij 1853.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris,
M. S. DE WAL.

LONDEN, den 11 Junij.

De *Times* van heden behelst wederom een niet onbelangrijk artikel over de Oostersche aangelegenheden, naar aanleiding van het berigt, in de *Moniteur* van gisteren, dat de Engelsche en Fransche eskaders last hebben bekomen, naar den Hellespont te verzeilen. De *Times* maakt er op indachtig, dat, volgens het tractaat van 1841, de straat der Dardanellen voor de oorlogschepen van alle natien gesloten is, en het van het hoogste gewigt is, den vrede niet te verstoren, door van dit tractaat af te wijken. Vervolgens treedt zij in eene beschouwing van het minder of meerder regtvaardige van de eischen van den Czaar; op zich zelven zijn zij niet onbillijk, daar zij slechts betrekking hebben op de voorregten, welke de Christenen van oudsher hebben genoten; maar juist daarom zijn zij niet regtvaardig, wijl iets gevraagd wordt, dat men reeds bezit. Eene beschouwing van dezen aard doet echter te weinig af en is te onvruchtbaar, dan dat men er zich zeer in zou verdiepen. De vraag is slechts, wat de Sultan zal antwoorden, en, ingeval van eene weigering, wat er dan van de zijde van den Czaar zal worden gedaan. De *Times* meent, dat Keizer *Nicolaas*, ingeval van eene weigering, zich zal vergenoegen met de bezetting der Donau-vorstendommen, aangezien de vele demonstratien van de verschillende Europesche Hoven toch gewisselijk wel eenigen indruk op hem zullen maken.

— De verhooging van het disconto der Bank van Engeland doet wederom de vraag oprijzen: »Waar toch al het goud blijft." Om het bevreemdend of althans zoo weinig verwachte verschijnsel te verklaren, dat bij de toenemende goudproductie het geld niet goedkooper wordt, wijzen de *Times* en de *Globe* op de hier te lande heerschende algemeene welvaart en bedrijvigheid, als die meer bedrijfskosten en meer verteringen medebrengt en derhalve ook eene grootere hoeveelheid van het ruilmiddel noodig maakt, en verder op de verhooging van het arbeidsloon in het gansche land. »Het blijkt meer en meer — zegt de *Globe* — dat de verhooging der dagloonen van blijvenden aard is; zij bedraagt voor vele soorten van fijner werk niet minder dan tien per cent, en voor arbeid van groveren aard vijf en twintig tot honderd per cent. Zoo vloeit thans een groot deel van de middelen onzer kapitalisten in de zakken van het werkvolk; het vloeit daaruit wel weder aan den handel en het fabriekwezen toe, maar intusschen wordt eene grootere hoeveelheid munt voor het verkeer noodig."

PARIJS, den 9 Junij.

Met het stoomvaartuig *Leonidas* zijn hier te lande berigten aangebragt uit Konstantinopel, de dagteekening voerende van den 25 Mei ll. Naar luid dier berigten, scheen men in de Turksche hoofdstad het bijna als zeker te achten, dat de vrede niet zou kunnen bewaard blijven.

Hier ter stede maakt men inmiddels de opmerking, dat de beslissing der vraag, of de krijg al dan niet zal uitbreken, niet te Konstantinopel, maar te Petersburg zal moeten plaats hebben, en dat in de gegevene omstandigheden de Turksche bewindslieden, na te hebben gedaan wat pligt en eer van hen vorderden, niets anders meer over is gebleven dan de maatregelen af te wachten, waartoe Rusland zou vermeenen te moeten overgaan.

Indedaad blijkt het uit de laatste berigten, dat de Turksche Regering ernstig bedacht was op het beramen van middelen, ten einde desgevorderd aan de Russische strijdkrachten het hoofd te kunnen bieden. De Turksche vloot werd gewapend en op den voet van oorlog gebragt; in de arsenalen werd ijverig gewerkt aan het gereed maken van munitie en oorlogs-benoodigdheden, en aan den Onder-Koning van Egypte was aanschrijving gedaan om het door hem te leveren contingent te doen oprukken. Verder was, op last des Sultans, in Romelie de militie opgeroepen, ten getale van 90,000 man, en werd het voor mogelijk gehouden, dat nog voor het einde van de maand Junij aanstaande in en bij Schumla eene krijgsmagt zou zijn vereenigd van ongeveer 120,000 man. Aan het verdedigen der linie van den Donau kon niet worden gedacht, nademaal de vestingen, die in de jaren 1828 en 1829 zijn ontmanteld geworden, niet weder in den vorigen toestand zijn gebragt, en als gewone opene steden moeten worden aangemerkt.

In Konstantinopel waren berigten ontvangen uit Odessa en Bessarabie, betreffende de Russische krijgstoerustingen, welke hoofdzakelijk aanleiding hadden gegeven tot den spoed, waarmede de Turksche Regering voortging zich te wapenen. Op den 21 Mei waren om en bij Odessa allerwegen Russische troepen in beweging en, naar luid van de laatste berigten uit die stad, waren die troepen met den besten geest bezield, ja zelfs eenigermate opgewonden, nademaal zij dachten, dat zij zouden oprukken, ter bemagtiging van Konstantinopel, en de vurige wensch van alle ware belijders der Grieksche Godsdienst, bestaande in de vermeestering der kerk van de *H. Sophia*, alzoo zou worden verwezenlijkt. Men verzekerde, dat op den 21sten te Odessa was aangekomen de Russische Groot-Vorst *Constantijn*, de tweede zoon van Keizer *Nicolaas* en groot-admiraal van Rusland. Deze Vorst zou belast zijn geworden met het toezigt over de krijgs-toerustingen te Sebastopol en meer in het bijzonder met de wapening van een groot aantal kanonneer-booten, welke in allerijl naar den Donau zouden stevenen.

's GRAVENHAGE, den 11 Junij

In wel onderrigte kringen wil men weten, dat de heer mr. *E. J. A.* graaf *van Bijlandt*, commissaris des Konings in de provincie Zuid-Holland, zijn ontslag uit die betrekking heeft aangeboden en dat jhr. mr. *J. A.* ridder *van der Heim van Duivendijke*, oud-gouverneur en oud-minister van finantien en van binnenlandsche zaken, in zijne plaats zoude worden benoemd.

— De vergadering ter reorganisatie van het Israël. kerkgenootschap in Nederland was in de verleden week alhier bijeen, om, na kennisneming van de aanmerkingen, door de onderscheidene kerkeraden op het concept-reglement gemaakt, de laatste hand aan hetzelve te leggen. Wij vernemen, dat die vergadering eene volkomene afscheiding tusschen den Staat en de Israël. kerk niet heeft willen daarstellen, maar, gelijk vroeger, aan de Regering eene directe inmenging in de kerkelijke belangen, bijzonder van administrativen aard, heeft toegekend. Of de Regering van dat regt gebruik zal maken, dan wel, of zij het als in strijd met de Grondwet zal beschouwen, moet de toekomst leeren. Voorts heeft de hoofd-commissie tot de zaken der Israëliten van den heer minister der Hervormde eerediensten de verzekering ontvangen, dat Z. Exc. groot belang stelt in de reorganisatie van het Israël. kerkgenootschap, en dat eene spoedige regeling van hetzelve naar vaste en grondwettige beginselen, der Regering aangenaam wezen zal.

LEEUWARDEN, den 13 Junij.

Heden is alhier de 33ste verjaardag van Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden, op gebruikelijke wijze gevierd.

— Zaturdag na den middag is van hier naar het eiland Schiermonnik-oog vertrokken een detachement infanterie, bestaande uit 1 officier en 25 manschappen, en zulks ten gevolge ongeregeldheden onder de werklieden bij het bouwen van den vuurtoren aldaar.

— In de vergadering der afdeeling Leeuwarden van de Maatschappij ter bevordering van Fabrijk- en Ambachts-nijverheid in Nederland, den 10 dezer, onder voorzitterschap van den heer *J. G. Heuveldop*, in het locaal van den heer *v. d. Wielen* alhier, gehouden, is bepaald geworden, dat hetzij in de maand Mei, hetzij in de kermis van het volgende jaar, eene tentoonstelling van nijverheids-voorwerpen, door Friezen vervaardigd, te dezer stede zal worden gehouden, waarbij bekrooningen zullen kunnen worden verleend.

De spreekbeurt werd door den heer *D. C. Stöcker* waargenomen, die op eene beknopte, maar voortreffelijke wijze de geschiedenis der ijzerproductie behandelde.

— Bij besluit van den 28 Mei 1853, no. 88, is aan den heer mr. *J. R. Thorbecke*, afgetreden minister van binnenlandsche zaken, verleend een pensioen ten laste van den staat, ten bedrage van ƒ 4000 's jaars, op grond van de artt. 11 en 43 der wet van den 9/3 Mei 1846/1851 (*Staatsblad* no. 24 49.)

— Bij Koninklijk besluit van den 7 Junij 1853, no. 78 zijn benoemd tot ontvangers der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Ee, de heer jhr. *J. G. F. van Spengler*, thans ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Burum;

der directe belastingen te Burum, de heer *P. P. Cammans*, thans meter en taxateur van den turf te Nijehaske.

— De minister van binnenl. zaken heeft eene circulaire aan de commissarissen des Konings uitgevaardigd, waarin te kennen wordt gegeven, dat er veelvuldige klagten bij Z. Exc. zijn ingekomen, dat de herdershonden van slepende kruisbungels moeten zijn voorzien; dat het de bedoeling van den Wetgever niet kan geweest zijn, den koe- of schaapherder het gebruik van zijn hond te beletten, dat echter aan den anderen kant moet gewaakt worden tegen het nadeel, dat ongebungelde herdershonden aan het jagtveld kunnen toebrengen. De minister heeft mitsdien voorgeschreven, dat tegen den herder geen relaas van bekeuring zal worden opgemaakt, indien hij met een ongebungelden hond, ter hoeding van het vee in het veld is, ten ware de hond werd bevonden wild opsporende, daarop drijvende of wild grijpende of doodende.

— De minister van marine heeft ter kennisse van belanghebbenden gebragt dat, ter voorkoming van misleiding, op het Stranddüin op het eiland *Ameland*, in de rigting: de toren van *Nes* Z. W. t. Z. is opgerigt *een Gebouw van zes ellen hoogte*, bestemd voor eene badinrigting, waardoor dat eiland voor uit zee komende schepen, een ander aanzien heeft verkregen.

— Het *Prov. Blad* no. 115, bevat het besluit van HH. Ged. Staten, houdende mededeeling eener nieuwe beschikking van den minister van binnenlandsche zaken, waarbij ter verdeeling van het hoofdkiesdistrict Dokkum, de gemeente Kollumerland en Nieuwkruisland, in drie volgende onderkiesdistricten is verdeeld:

1ste Onderkiesdistrict KOLLUMERLAND EN NIEUW-KRUISLAND. Gemeenten: Kollum en Augsbuurt. — Hoofdplaats *Kollum*.

2de Onderkiesdistrict KOLLUMERLAND EN NIEUW-KRUISLAND. Gemeenten: Burum en Nieuw-Kruisland. — Hoofdplaats *Burum*.

3de Onderkiesdistrict KOLLUMERLAND EN NIEUW-KRUISLAND. Gemeenten: Westergeest, Oudwoude en Kollumerzwaag. — Hoofdplaats *Westergeest*.

— Den 10 dezer is te Leijden tot doctor in de heelkunde bevorderd de heer *N. Meursinge*, med. doct. te Amsterdam, na verdediging van *Theses Argumenti Chirurgici*.

— Men leest in de *Staats-Courant* het volgende: In sommige nieuwspapieren is bereids gewaagd van eene algemeene tentoonstelling van voortbrengselen van landbouw en nijverheid, welke in Mei 1855 te Parijs zal worden gehouden.

De Fransche regering wenscht, dat de handel en nijverheid hier te lande zich mogen opgewekt gevoelen, daaraan deel te nemen. Zij zal trachten van hare zijde de zaak zoo gemakkelijk mogelijk te maken, wat betreft de tolmaatregelen en de ontvangst, plaatsing en het toezigt over de in te zenden voortbrengselen. Een nader besluit zal de voorwaarden der toelating en de wijze van plaatsing der voorwerpen regelen.

— Ingevolge de bijna onbelemmerde werking van de drie pomp-stoomwerktuigen tot droogmaking van het Haarlemmermeer, sedert December ll. door ruime kanalen verbonden, die het diepste gedeelte van den polder doorsnijden, door de hulp der gunstigste weêrsgesteldheid, is het nog achtergebleven winterwater in de afgeloopen maand volkomen verdwenen.

De geheele polder vertoont eene onmetelijke, groene oppervlakte, veelal met de geele bloemen van tallooze waterplanten versierd. Van het Haarlemmermee is niets meer te bekennen.

— Naar men verneemt blijft het bepaald, dat het kamp den 15 Augustus te Zeist door de troepen betrokken zal worden. Het zal door Z. M. worden bezocht

---

HOORN, den 9 Junij.

Ten gevolge van het overlijden van den wel-eerw. zeer gel. heer ds. *J. A. Coenen*, werd heden door den breeden kerkeraad het navolgend twaalftal uitgebragt: DD. *Baumhauer*, te Geervliet; *Hoog*, te Nieuwland; *de Haart*, te Blokker; *Muntendam*, te Groote Lind; *Brouwer*, te Oudkerk; *Te Winkel*, te Bennebroek; *van Anrooy*, te Briels-Nieuwland; *van Dijk*, te Zevenhuizen; *van Hasselt*, te Sneek; *Scheffer*, te Amstelveen; *Schuuring*, te Rockange, en *Steenberg*, te Dirksland.

Een woord aan allen, wien volksheil ter harte gaat.

Ten gevolge van een besluit, in de bijeenkomst van bestuurders, correspondenten en leden der Nederlandsche Vereeniging tot afschaffing van den sterken drank, in den herfst des vorigen jaars genomen, werd de eerste provinciale vergadering van Friesland op Donderdag den 9 Junij 1853 te Leeuwarden gehouden. Een vijftigtal voorstanders dezer heilrijke zaak, uit verschillende plaatsen van dit gewest, inzonderheid uit deze stad, uit Harlingen, Sneek, Franeker en Arum was daartoe opgekomen. De zamenkomst werd in het Koffijhuis *de Nederlanden* te half elf ure door den Heer S. F. van Hasselt, als Voorzitter, met eene korte toespraak en gebed geopend, en leverde het aangenaam bewijs van edelen zin en belangstelling op, waarmede de aanwezigen, in verschillenden levensstand en betrekkingen geplaatst, zich aan elkander aansloten tot bevordering van hun heilig doel: de stuiting en opheffing van een kwaad, waaraan niemand het getuigenis onthouden zal, dat het onder de rampzaligste oorzaken van huisselijke en maatschappelijke ellende moet geteld worden. Als zoodanig was deze vergadering, wier oorsprong en bestemming voor een tiental jaren als eene wanhopige proefneming in Nederland beschouwd werd, indedaad een merkwaardig verschijnsel des tijds, aan hetwelk nu reeds eene andere bejegening ten deele valt, dan de wufte spotternij, of de medelijdende glimlach, waarmede het bij zijne eerste verschijning werd verwelkomd. Na het doen van onderlinge mededeelingen en de aanneming van een belangrijk voorstel der afdeeling Arum omtrent het middel, dat tot bevordering van den bloei der Vereeniging zou kunnen in het werk gesteld worden, werd de vergadering verblijd door de ontvangst eener gift van *f* 100, haar door een ongenoemd lid ten bate der Vereeniging toegezonden, voor welke edelmoedige en ruime bijdrage den milden gever ook door deze openlijke vermelding de welgemeende dankzegging van allen wordt toegebragt.

Te half één ure zijn de werkzaamheden der vergadering voortgezet door eene openbare zamenkomst in de Wester Kerk, daartoe door Heeren Kerkvoogden der Nederduitsche Hervormde Gemeente welwillend afgestaan. De Voorzitter, den predikstoel beklommen hebbende, heeft ten aanhoore van allen, die uit belangstelling of nieuwsgierigheid derwaarts gekomen waren, eene rede gehouden, die om hare zaakrijkheid, helderheid en Evangelischen geest waardig is, in haar geheel, ter kennisse van alle tegenstanders zoowel als van de voorstanders der Afschaffing gebragt te worden. De *bedoeling*, die de Vereeniging zich voorstelt; het *middel*, waardoor zij die zoekt te bereiken; het *beginsel*, dat haar daarbij leidt, leverden den spreker eene rijke stof. Hij deed uitkomen, dat zij met hare 32 afdeelingen, 180 correspondentschappen en ruim 8000 leden, die thans op Nederlandschen bodem gevonden worden, al zeer verkeerd wordt beoordeeld, wanneer men haar slechts als eene inrigting ter verbetering van anders onverbeterlijke dronkaards beschouwt. Integendeel wil zij bij voorkeur dezulken in haren boezem opnemen, die zich evenzeer door hunnen stand in de maatschappij als door een' onberispelijken wandel onderscheiden en op anderen werken kunnen. Immers, haar oogmerk ligt in de afschaffing van den jenever en brandewijn, als volksdrank, en in zijne verbanning naar de apotheek, vanwaar hij in sommige gevallen als geneesmiddel kan uitgaan, gelijk dit met de vergiften geschiedt, onder welke hij behoort.

Merkwaardige bijzonderheden werden tot staving der noodzakelijkheid, om naar de bereiking van dit doel te streven, door den Spreker medegedeeld. Het moge voor hen, die gaarne uit cijfers redeneren willen en door de kracht van verouderde gewoonten, ingewortelde begrippen en vooroordeelen dier bedoeling nog tegenstaan, niet onbelangrijk zijn, te vernemen, dat het aantal openbare plaatsen in ons vaderland, waar sterke drank verkrijgbaar is, tot het aantal huizen staat als 1 tot 17; dat binnen de grenzen van dit kleine koningrijk ongeveer 25 millioenen kannen jenever jaarlijks opgedronken en daartoe 680 duizend mudden koorn gevorderd worden: eene hoeveelheid graan, die genoegzaam zijn zou, om aan de bevolking van Leeuwarden 25 jaren lang voedzaam brood te verschaffen, maar wier misbruik nu in tijden van schaarschheid het gebrek verdubbelt; en dat de uitgaven, die aan sterken drank worden gedaan, volgens naauwkeurige berekening, eene som van ruim 17 millioenen guldens jaarlijks bedragen. En deze uitgaven zijn, voor verreweg het grootste deel, uitgaven van den minderen stand. Als de matige drinker in den regel 10 cents per dag aan jenever besteedt, dan heeft hij een jaarlijks verlies van bijna *f* 40, hetgeen omtrent een zesde deel van zijn werkloon uitmaakt, wanneer hij, het gansche jaar door, *f* 5 per week verdient. Geen wonder dus, dat de armoede-toeneemt, naarmate het verbruik van sterken drank meerder wordt, maar waaruit tevens volgen moet, dat er geen weldadiger middel tegen het pauperisme kan worden aangewend, dan juist de afschaffing van den jenever.

Maar de tegenstander vraagt, of deze drank voor den minderen stand kan gemist worden? of den dagloonner en den zeeman bij hitte en koude en bij zwaar vermoeijenden arbeid geen borrel toekomt en goed doet? De afschaffer vraagt, ten antwoord, of het tegenwoordig geslacht, dat jenever drinkt, in sterkte en gezondheid uitmunt boven een vroeger, dat, anderhalve eeuw geleden, den jenever *niet* dronk? Hij vraagt, waarom het eerste hem meer behoeven zou dan het laatste, hetwelk de beroemdste heldendaden, moeijelijkste zeetogten en duurzaamste werken zonder den toen onbekenden borrel volbragt heeft? Hij vraagt, waaraan het moet worden toegeschreven, dat zij, die zich sedert eenige jaren van sterken drank onthouden, anderen, die hem gebruiken in arbeid en welstand overtreffen, waarvan de bewoners der kolonien van weldadigheid ten bewijze kunnen strekken. Indien dus de bewering, dat de jenever, als volksdrank, eenige nuttigheid zou aanbrengen, voor de stem van geschiedenis en ondervinding zwicht en op een dwaalbegrip blijkt te rusten, dan valt ook de laatste grond van zijne verdediging weg, al ware het ook, dat de sterke drank in het voortbrengen van twist en tweedragt, orde- en zedeloosheid, doodslag en verdierlijking van den redelijken en zedelijken mensch nog minder aandeel had, dan hem thans moet worden toegekend, nu hij de openbare gevangenissen krachtdadig helpt bevolken.

Het *middel*, waardoor de Vereeniging deze natuurlijke en geestelijke ellende bestrijden wil, is in onderlinge verbindtenis en zamenwerking gelegen. De toetreding tot haar is niets anders dan een openlijk protest tegen het bestaande kwaad: eene feitelijke verklaring, dat men het door woord en voorbeeld wenscht te stuiten. Verschillende bedenkingen, die men tegen de inrigting en werkzaamheden der Vereeniging pleegt in te brengen, zijn door den Redenaar wedersproken. Wie zich tegen den genootschappelijken vorm verklaart, strijkt tevens het vonnis over alle andere genootschappen, die de vruchten van Christelijk geloof en liefde zijn. Wie meent, dat de instelling een te wettisch beginsel ademt, vergeet, dat zij uitvloeisel van Evangelischen zin, geen jagen naar verdienste is. Wie op het genot des wijns bij meer gegoeden wijst, maakt eene vergelijking, die zoowel in de berekening der nadeelige gevolgen, als in de onderlinge betrekking der levensstanden faalt, vermits de arme zijnen drank, tegenover den wijn des rijken, niet in jenever maar in bier behoort te zoeken. En wie bezwaar in het aanvaarden der verbindtenis ziet, om geen sterken drank aan anderen te schenken, zou tot het besluit moeten vervallen, dat men een' ander, op het gevaar van hem te verderven af, zou mogen bieden wat men zich zelven uit vrees voor schade ontzegt. Tegen zulk eene handelwijs komt de broederlijke liefde op.

In de broederlijke liefde ligt het *beginsel* der Vereeniging. Men heeft gezegd, dat de afschaffers hunne Christelijke vrijheid aan banden leggen. Maar de Christelijke vrijheid kan toch nooit in de vrijheid gelegen zijn, om door inwilliging van zinnelijke neigingen en heilloos kwaad in de hand te werken. Indien de Christelijke liefde de zucht in ons ontvonkt, om anderen te behouden en daartoe een offer van zelfverloochening vraagt, dan kan er op de Christelijke liefde geen inbreuk gemaakt worden door eene handeling, die immers eene vrijwillige daad is, in navolging van Christus zelven volvoerd, die uit liefde zijne heerlijkheid ten offer bragt, om onderworpen te worden aan de dienstbaarheid der wet. Op dit voorbeeld starende en door dit beginsel gedreven tracht de Vereeniging althans ééne bepaalde en vreesselijke werking der zonde te stuiten, die den mensch voor het geestelijk leven onvatbaar maakt en wier wegneming rust in de harten, vrede in de huizen, welvaart en godsdienstzin in de maatschappij verspreiden moet, gelijk daarvan reeds de meest verblijdende voorbeelden worden gezien.

De Spreker heeft aan het einde zijner voordragt de leden der Vereeniging tot nieuwen ijver en al zijne toehoorders van verschillenden rang, geslacht en betrekking in de maatschappij tot onpartijdig onderzoek van de ontwikkelde denkbeelden aangespoord, en haar daarna met de bede tot God om Zijnen goedkeurenden zegen besloten.

Onder de leiding van den Vice Voorzitter, den Heer W. Hamstra, is de behandeling van eenige huishoudelijke werkzaamheden ter eerste vergaderplaats weder voortgezet en te drie ure ten einde gebragt.

De steller van dit verslag, de vrijheid voor zich verzocht en verk[...] hebbende, om van deze zamenkomst en inzonderheid van de redevoering [...] hooggeachten ambtsbroeders in dit blad een openbaar berigt te geven, [...] daarbij bescheidenlijk de mededeeling te moeten voegen, dat hij het zich, [...]gen tijd geleden, ten heiligen pligt heeft geacht, om als lid der vereeniging [...] te treden. Eene vijftienjarige Evangeliedienst in de gemeente te Leeuwarden [...] lang genoeg geweest, om hem te doen opmerken, welke verbazende geldsommen binnen deze stad aan sterken drank verkwist worden, al zijn ook de voorbeelden van afschuwelijke dronkenschap op hare straten zeldzamer dan elders. De huisgezinnen, die hij bezocht; de krankbedden, aan welke hij gestaan; en de slagtoffers, die hij ontmoet heeft, nadat het heilloos vocht, eerst bij druppels genoten, later bij volle teugen ingezwolgen, zijne verwoestigen had aangerigt, hebben hem de overtuiging ingeboezemd, dat niet slechts de prediking tegen de zonde, maar ook de feitelijke deelneming aan den tegenstand, die haar op deze wijs geboden wordt, in de roeping van den Evangeliedienaar is gelegen. Met eerbiediging van anderer zienswijze, langen tijd door hem gedeeld, die voorstanders der matigheid, maar tegenstanders der afschaffing zijn, staat het thans boven allen twijfel bij hem vast, dat het misbruik niet kan gekeerd worden, tenzij het gebruik ook ophoude, en dat de bedenkingen, die tegen deze stelling worden aangevoerd, *of* van eene verkeerde beschouwing der Vereeniging uitgaan, *of* uit de moeijelijkheid ontspruiten, om eene overwinning op zich-zelven te behalen. Zij, die nimmer sterken drank gebruiken en toch geene leden des Vereeniging worden, mogen naar aanleiding van het medegedeelde, zich nog eens onpartijdig de vraag voorleggen, waarom zij eene aansluiting aan de verbindtenis weigeren, die toch niets anders dan eene openlijke verklaring van hunnen innerlijken zin behelst? Inzonderheid zij het een voorwerp van belangstellend onderzoek bij Gemeente- en Diakoniebesturen, die de rampzalige uitwerkselen van den sterken drank zoo menigmaal van nabij moeten aanschouwen, welke middelen zich aanprijzen, om de maatschappij van dezen kanker te helpen genezen. Vaders en moeders, onder wie er zijn, die uit kwalijk geplaatste goedwilligheid kinderen in aanraking brengen met den prikkelenden smaak van brandewijn en likeuren, mogen vragen, of zij door deze daad der onbedachtzaamheid misschien ook de kiem eener ondeugd in het ligchaam leggen, wier werking de ziel in de jongelingsjaren zal besmetten en eindelijk ligchaam en ziel ten verderve voeren. Aan Opvoeders en Onderwijzers der jeugd zij het aanbevolen, om den oorsprong, den voortgang en het einde des kwaads, naar de vatbaarheid hunner kweekelingen aan te wijzen. Bovenal zij het den Almagtigen God met vertrouwen opgedragen, om de harten van jeugd en ouderdom te neigen tot hetgeen goed in Zijne oogen is, opdat Hij alleen van al wat in Zijne kracht beproefd wordt, den lof en de dankzegging ontvange!

Leeuwarden, den 12 Junij 1853. L. PROES.

[Gaarne voldoen wij aan het ons te kennen gegeven verlangen van den geachten inzender uit Harlingen, door het onderstaande door hem uit het Engelsch nieuwsblad de *Weekly Dispatch* van 5 Junij ll., vertaald en door dat blad uit de *New-York Herald* overgenomen, berigt aan onze lezers mede te deelen. Dat berigt toch behelst het verhaal van het vergaan van het schip *William and Mary*, kapitein *Stinson*, waarop, volgens schrijven van een der pasagiers voorkomende in de *Prov. Friesche Courant* van den 8 April ll., een zoo groot aantal der voor ongeveer twee maanden van hier naar Noord-Amerika vertrokken Friezen, zich te Liverpool naar New-Orleans hebben ingescheept.]

Schipbreuk van het barkschip William and Mary.

Eene der ongelukkigste schipbreuken, waarvan het volgende, door een der overgeblevenzeelieden ons is medegedeeld, viel voor op den 3 Mei ll., bij Stirrup-Keij, tusschen de Bahama eilanden.

Het barkschip William and Marij, groot 512 tonnen, gebouwd het vorige jaar in Bowdoinham en behoorende aan John Harward aldaar, gevoerd bij kapt. Stinson, met 208 passagiers, (voornamelijk landverhuizers, waaronder Ieren, Schotten, Engelschen en omstreeks 80 Duitschers (*) Germans, welke laatsten in gezelschap vertrokken waren, met het voornemen zich te vestigen op eene groote uitgestrektheid lands, hetwelk tot dat einde gekocht was in Illinois) en eene lading spoor-ijzer, ligtte het anker op den 24 Maart en maakte op denzelfden dag zeil van Liverpool naar New-Orleans; de wind was gunstig en de passagiers schenen vrolijk in het vooruitzigt op eene aangename en voorspoedige reis. De wind bleef ons gedurende twee of drie dagen gunstig, tot dat wij veilig uit het kanaal waren, hetwelk het meest geducht wordt door zeelieden. Niets merkwaardigs viel nu gedurende eenige dagen voor, waarna wij een zware storm uit het Z. Westen kregen die bijna twee weken duurde. Het schip zeer diep met ijzer geladen zijnde, hetwelk alles in het beneden ruim was, veroorzaakte dat hetzelve zeer zwaar werkte, inderdaad was het somtijds onmogelijk met veiligheid langs het dek te komen.

Daarna hadden wij de gelegenheid zeer gunstig, niet genoodzaakt zijnde om de topzeilen weder te reven. Op den derden ll. maakten wij land ongeveer om 2 uur, hielden af en passeerden de vuurtoren op het „gat in de muur" omtrent 7 uur met een harde wind van het Zuid Oosten. Dit passeerden wij veilig en maakten Stirrup-Keij van aan lij om half elf uur. Om 12 uur was het nog zigtbaar.

Alles viel voor als gewoonlijk, in den loop van den namiddag en om 5 uur, zoo als onze gewoonte was, kregen wij ons avondeten. Deze nacht echter kreeg de stuurboord-wacht order zeil te minderen. Het was mijne wacht beneden van 6 tot 8, ofschoon ik het grootste gedeelte er van aan dek doorbragt. Ik herinner mij niet de passagiers ooit te voren vrolijker gezien te hebben dan zij dezen avond waren.

Ik sprak met een aantal hunner over hunne voornemens bij aankomst, over de vrienden die zij dachten te ontmoeten en over hunne vooruitzigten.

's Avonds 8 uur wenschte ik hun een goeden nacht en gehoorzamende aan het bevel van den stuurman, ging ik naar boven en hielp het groot zeil bergen.

Na eenige andere orders uitgevoerd te hebben, ging ik vooruit daar het mijne beurt was op den uitkijk te staan en ging voor zoo veel ik mij kan herinneren circa 8½ uur weer van daar.

Toen ik van het voordek stapte hoorde ik den stuurman order geven om het lood vooruit te brengen. De man had het juist opgezocht en vooruitgebragt toen het schip stiet. Dadelijk werden er nu orders gegeven om de ra's te brassen, hetwelk zoo spoedig mogelijk uitgevoerd werd, maar zonder uitwerking. Op dit oogenblik waren al de passagiers op de dek komen loopen, kermende „Wij zijn verloren! Wij zijn verloren!" terwijl zij op het dek elkander verdrongen, zoodat het bijna onmogelijk was van het eene naar het andere deel van het schip te geraken.

De kapitein beval dat de booten zouden klaar gemaakt en te water gebragt worden.

De twee reddingbooten werden het eerst te water gebragt en 4 man gingen in de stuurboord boot, met zich nemende twee kannen water, een kompas en wat brood. Zij bleven den geheelen nacht in de boot en konden slechts met de grootste moeite voorkomen dat dezelve aan stukken geslagen werd. De boot aan bakboordszijde werd veilig te water gebragt en slechts omtrent een half uur daarna werd dezelve onder de kampanje verbrijzeld.

Dit werd veroorzaakt door dat de dekken achter zoo vol gedrongen waren dat de boot niet achteruit kon worden gebragt. De boot aan de kranen was zoo vol met passagiers dat zij de kranen tot aan het water toe nederbogen. Deze boot werd ook verbrijzeld.

De groote boot bleef nog altijd op het achterdak liggen, ongeschikt om zonder eerst gebreeuwd te zijn te water te worden gebragt. Aan een gedeelte van het volk werd evenwel bevel gegeven om die klaar te maken en aan het andere gedeelte om vooruit te gaan en klarigheid te maken om de mast te kappen. Het schip werkte nu zeer zwaar terwijl de zee gedurende de buijen er hoog over heen liep. Eenige van de hoofdstagen werden gekapt en alles klaar gemaakt om de voormast over boord te laten gaan, maar de kapitein gaf order dezelve niet te kappen daar de zeilen het schip nog beletten om zoo zwaar te rollen.

Hierop werd ons bevolen naar achteren te gaan en te doen wat wij konden om de groote boot klaar te maken om te water te kunnen worden gelaten, waarop wij begonnen te kalefaten, waartoe wij onze dekens van een scheurden ten einde met het katoen daarvan te breeuwen. Wij waren hier nog slechts weinige minuten mede bezig geweest toen het schip van de klip afgeraakte; al-

(*) De ondeskundige Engelschen, hebben weleens meer de gewoonte, Hollanders en Duitschers met den algemeenen naam van Germans te noemen, vandaar dat men ook even goed kan aannemen, dat déze 80 (Germans) Hollanders waren.

(*Insend.*)

[illegible] dat hetzelve onmiddelijk zoude zinken. De ankers werden zoo [illegible]mogelijk over boord geworpen en na eenige roeden ver te zijn afgedre-[illegible] het schip weder zoo zwaar dat het velen op het dek achter over deed [illegible] en het was ons allen duidelijk dat het schip bij geene mogelijkheid vele [illegible]lijke schokken meer konde uitstaan. Het tooneel was nu onbeschrijfelijk [illegible]verscheurend.

[illegible]mmigen lagen op hunne knieën tot God biddende om genade met hen te [illegible]; sommigen jammerden, anderen liepen naar de scheepsofficieren en het [illegible], hun smekende om hen te redden, zeggende dat zij niet in staat waren te [illegible]; dat zij onvoorbereid waren om voor hunnen God te verschijnen. Sommigen die den avond te voren zich op hunne ontrouw verhoovaardigd hadden, waren de eersten op hunne knieën en het luidste in hunne aanroepingen van God om genade met hen te hebben. Het scheen aan allen nu duidelijk dat het schip onmiddelijk naar beneden zoude gaan.

Mannen, die tot hiertoe voor hun aandeel ferm en edel gehandeld hadden, hielden nu op eenige pogingen in het werk te stellen om zich zelven en anderen te redden.

Sommigen gingen naar een vat met sterken drank, hetwelk tusschendeks was en vergaten daar hunne gevaren en vertwijfelingen. De stuurman en ik gingen omstreeks 12 uur naar beneden om ons, indien wij konden, te vergewissen hoeveel water er in het schip stond. Het was toen slechts weinig boven het kolsem of kolzwien en veel lager dan men verwachtte. Wij onderrigtten de aan dek zijnden daarvan onmiddelijk, hetwelk de hoop scheen te doen verlevendigen dat het schip boven water kon gehouden worden tot dat er eenige bijstand konde worden geboden.

Zij werkten meer ernstig aan de pompen en allen die lust hadden te werken bleven aanhouden de groote boot te kalifateren. Het was inderdaad bijna onmogelijk hen aan het werk te krijgen, daar zij er aan wanhoopten zich te kunnen redden.

De stuurman en ik gingen daarna weder naar het ruim om te zien of het water ook aanwon en bevonden dat er 7 à 8 voeten water in stond. Wij trachten nogmaals de passagiers aan te moedigen aan de pompen te blijven werken, in de hoop dat het schip tot het daglicht vlot mogt worden gehouden. Met het daglicht zagen wij naar de booten en bevonden dat de kampanjesloep lek geslagen was. De stuurman dit niet ziende ging er in en wendde pogingen aan om dezelve uit te hoozen, maar niet vorderende was hij eindelijk genoodzaakt het op te geven.

Hij ging toen in de reddingboot, niet aan boord van het zinkende schip durvende terug keeren, hetwelk nu zeer hard zakte.

Ik ging in eene der booten die lek geslagen waren en haalde mij toen langs een touw dat van het schip op de reddingboot liep, waarin ook ik kwam. Ik werd gevolgd door John Best, die over boord sprong en naar de sloep zwom, dewelke nu zoo vol was als dezelve veiligheidshalve maar kon. De golfslag liep er over heen. De kapitein was de laatste die in de reddingboot overging en zelfs toen nog moest hij er sterk toe aangedrongen worden, alvorens hij er in wilde bewilligen het schip te verlaten.

Toen de passagiers hem het schip zagen verlaten, wisten zij dat er niet langer eenige hoop bestond, en werden inderdaad volstrekt krankzinnig van wanhoop, kermende en jammerende op eene woeste wijze om die hulp die het onmogelijk was hun te doen toekomen.

Zoodra de kapitein het schip verlaten had, hadden zes man van de equipagie die nog op het schip waren gebleven de groote boot klaar gekregen, waar verscheidene van de passagiers verward door een insprongen. Ik zag nooit in mijn leven iets zoo vreeselijks.

Vrouwen en mannen sprongen over boord van het achterdek van het schip, waar de boot nabij lag, doch velen verdronken. Een van de equipagie die in de groote boot was, was genoodzaakt met eene bijl de passagiers te weren, die elkander in de boot verdrongen en die; indien hun toegestaan was er in te komen, de boot zonder twijfel zouden hebben doen zinken. Wij kapten onze boot van het schip los, maakten tuig van een soort zeil en liepen voor den wind af. De groote boot volgde onmiddellijk en wij hielden voor een korten afstand elkander gezelschap; toen wij scheidden, hielden wij elkander in het gezigt.

Wij zagen dat de groote boot geborgen werd, circa 2 à 3 uren nadat zij het schip verlaten had. Omstreeks 2 uren later werden wij zelven geborgen aan boord van de »Reuben Carver", kapt. Cobb. Ik heb slechts te zeggen dat wij alle vriendschap en oplettendheid ontvingen, die de kapitein, zijne vrouw en zijne equipagie in staat waren ons te bewijzen.

Daar geene der scheepspapieren gered waren, was het onmogelijk de namen van al de passagiers op te geven. De volgenden zijn de namen van die welke aan de bemanning bekend waren: Mr. Brooks en vrouw uit Engeland; Mr. Luke Steward en vrouw en 2 kinderen, ook uit Engeland; zij werden vergezeld van eene gehuwde dochter met haren man, welke laatste verondersteld wordt gered te zijn; Mr. Brown, een civiel Ingenieur, vrouw en 3 zonen; Mr. M. Clusky, vrouw en 8 à 9 kinderen, uit Ierland; Ann Martin, Joanna Boes of Bores, uit Kilkenny; Rose en Patrick Bryan; Bridges Donnelly, verondersteld te zijn gered; Sally Archer en 2 à 3 kinderen; John Dolan; Luke Cavanah; Miller van Edinburgh; Kiltee, Doyle en O'Brien, uit Ierland; Peto M'Donald, M. Aimé Bonne, een Franschman.

De kapitein van eene schooner, gearriveerd te New-York van Florida, rapporteerde dat hij op ongeveer 100 mijlen benoorden Matinilla reef, Bahama's, gepraaid was door eene Britsche Bark van New-Orleans, bestemd naar Liverpool met katoen, die hem mededeelde op den vorigen dag 25 passagiers van een Amerikaansch schip te hebben geborgen en wenschte dat kapt. Nickerson dezelve aan boord zoude nemen.

Aangezien echter, dat het schip van dezen laatsten slechts klein was en hij maar eene kleine hoeveelheid water en provisie aan boord had en beladen was met eene volle lading hout, konde hij dezelve niet nemen.

De bark rapporteerde ook dat hij den vorigen dag eene brik had gepraaid, die er ook niet toe genegen was geweest hem dezelve af te nemen.

Volgens een ons medegedeeld schrijven uit Liverpool, gedateerd 7 Junij ll., was dien dag aldaar met het Amerikaansch schip *Pollux*, kapt. *Mac. Entijre* aangebragt een 27-tal van de schipbreukelingen der *William and Marij*, waaronder slechts drie van het gezelschap van den heer *O. Bonnema* zich bevonden, als: *Oene Martinus Wagenaar*, van Heerenveen; *Ulbe Andries Bergsma*, van Pingjum; *Isaac Epkes Roorda*, van Dantumawonde, die het met buitengewone inspanning gelukt is zich te redden. Volgens hunne verklaring is het niet waarschijnlijk dat meerder Nederlanders gered zijn, daar onder deze 27 slechts 3 Duitschers zich bevonden en de anderen uit bemanning en Ieren bestond.

In de andere boot, waarin zich de kapitein en stuurlieden bevonden, waren geen van hun gezelschap, zoodat, alhoewel zij het schip niet hebben zien zinken, het toch onwaarschijnlijk is dat eenige meerderen gered zijn, daar het schip in een verkeerd vaarwater te midden van klippen was en bij gevolg gevaarlijk om door andere schepen te worden genaderd.

220ste STAATS-LOTERIJ.

Vierde klasse.

1ste Trekk. Nos. 4329, 15106, 10706, 2562 en 7916, ieder een prijs van *f* 1000. No. 13213, een prijs van *f* 1250. No. 2430, een prijs van *f* 2500.

2de » No. 12158, een prijs van *f* 1000. No. 19766, een prijs van *f* 25,000. No. 1614, een prijs van *f* 1250.

3de » Nos. 17226, 9892, 7215 en 17468, ieder een prijs van *f* 1000. No. 12826, een prijs van *f* 5000.

4de » Geene.

Voor Koning en Vaderland.

De Vereeniging CONCORDIA te Sneek, heeft, in de plaats van den Heer *S. Poppes*, die zijne benoeming niet heeft aangenomen, tot KANDIDAAT voor het lidmaatschap der Provinciale Staten benoemd, de Heer *H. Brandenburgh*, te Workum.

Hoofdkiesdistrict Sneek.

De Vereeniging: *GRONDWET en ORDE*, heeft bij de verkiezing van één lid voor de Provinciale Staten, welke zal plaats hebben op Zaturdag den 18 [illegible] k. tot haren CANDIDAAT gesteld, en wordt als zoodanig aanbevolen:

Jhr. Mr. C. L. VAN BEIJMA THOE KINGMA,

Burgemeester van Lemsterland.

*** Getrouwd:
Workum, den 5 Junij 1853.
J. H. FORTUIN, *van de Lemmer*, en A. S. KOK, *van Workum.*
Eenige en algemeene kennisgeving.

WORKUM, den 7 Junij 1853. Getrouwd:
J. BÖLGER,
Predikant te Oudorp en Oterleek bij Alkmaar, en
S. POTMA.

*** Getrouwd:
Kollum, den 9 Junij 1853.
H. L. VINKE, Weduwnaar van A. E. ROOZEBOOM, en G. K. HESSE.

*** Getrouwd;
Leeuwarden, den 11 Junij 1853.
A. DE JONG Fz., *van Harlingen*, met H. C. HILARIUS.

*** Getrouwd:
Joure, den 12 Junij 1853.
HEERO J. BORGER, en MARIJKE R. GEERTS.

*** Getrouwd:
Heerenveen, den 12 Junij 1853.
JENTJE WIJBRANDI Hz., *van Leeuwarden*, en T. KEESTRA.

KNIJPE, den 7 Junij 1853. Bevallen van eene DOCHTER L. RUITINGA, geb. SIJTSMA.

*** Voorspoedig bevallen van eenen ZOON Vrouwe J. G. TWISS, geb. WIJNDELS.
Tilburg, den 7 Junij 1853.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON A. BAARTZ, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, den 8 Junij 1853. W. HOEVENAAR.

*** Heden beviel van een' ZOON H. N. ADAMA, geliefde Echtgenoote van
Sneek, den 10 Junij 1853. H. VEEN.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van een' ZOON B. HAGA, geboren GAASTRA.
Sneek, den 11 Junij 1853.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER, THERESIA VOSS, Echtgenoote van
Sneek, den 11 Junij 1853. M. VAN GENT.

*** Heden verloste voorspoedig van eene DOCHTER ATTJE VAN DER WOUDE, Echtgenoote van
Leeuwarden, den 11 Junij 1853. D. M. POSTMA, *Timmerman enz.*

*** Bevallen van een' ZOON TRIJNTJE P. LIJKLES, Echtgenoot van
Grouw, den 12 Junij 1853. H. HALBERTSMA Bz.

*** Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER, JOHANNA VAN DER WERFF, Echtgenoote van
Dockum, den 12 Junij 1853. J. VAN DOUWEN.

LEEUWARDEN, den 5 Junij 1853. Heden overleed alhier in den ouderdom van ruim 65 jaren, de WelEd Geb. Heer FREDRIK JAN MICHIEL MINNEMA MULIER, Oud Secretaris van Achtkarspelen.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, aan de gevolgen eener uitteerende ziekte, mijn dierbare Echtgenoot DOUWE DIRKS Jz., in leven Koopman alhier, in den ouderdom van ruim 57 jaren.
Franeker, den 5 Junij 1853.
M. DIRKS, geb. HARINGSMA.

*** Heden overleed in den vroegen morgen, in den ouderdom van 55 jaren en 9 maanden, na eene ongesteldheid van eenige weken, mijn waarde Echtgenoot KLAAS WILLEMS BOORSMA, in leven Graanhandelaar alhier.
Tjummarum, den 10 Junij 1853.
RIEMKE J. SIDERIUS, Wed. KLAAS W. BOORSMA.
Namens mijne Kinderen en Behuwdkinderen.
Algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Heden avond omstreeks zes ure overleed, na eene kortstondige ziekte, onze tweede jongste Dochter MARIA ANGELA, in den ouderdom van 1 jaar, 5 maanden en 6 dagen.
Heerenveen, den 11 Junij 1853.
T. KAMPSCHMIDT.
IJ. KAMPSCHMIDT, geboren v. d. ZEE.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 7 tot en met den 13 Junij 1853 aangegeven: 18 Geboren, 8 Overleden, Gehuwd 6 paren, Echtscheidingen 2 paren.

Opgave der Prijzen en Aanvoer van *BOTER en KAAS*, den 10 Junij 1853, aan de Stadswaag te Leeuwarden.

PRIJS: Boter, *f* 34.75. AANVOER: 1403/4, 329/8 en 134/16 vaten.
» Kaas, - 17 à *f* 25.50. » 15,886 Ned. ponden.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 11 Junij 1853.

NEDERLAND.					
Werk. Schuld	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$62\frac{5}{8}$	63	$62\frac{15}{16}$
Dito dito..	3 »	$75\frac{5}{8}$	$75\frac{3}{4}$	$75\frac{1}{2}$
Dito dito ...	4 »	94	$94\frac{1}{4}$	$94\frac{1}{2}$
Amort.-Synd.	$3\frac{1}{2}$ »	94		
Handel-Maats.	$4\frac{1}{2}$ »			
FRANKRIJK.				
Obligatien....	3 pCt.			
RUSLAND.				
Ob. bij *H.* $\frac{1798}{1816}$	5 pCt.	$108\frac{3}{8}$		
dito dito $\frac{1828}{1829}$	5 »	$107\frac{3}{4}$		
Dito bij dito..	4 »	$92\frac{3}{4}$		
Geldl. te Londen	$4\frac{1}{2}$ »			

SPANJE.				
Obligatien.....	1 pCt.	$22\frac{11}{16}$	$22\frac{7}{8}$	$22\frac{13}{16}$
»	3 »			
» Binnenl. à 6/m	3 »	$42\frac{3}{4}$		
Coupons Bewijzen.....		$5\frac{13}{16}$		
PORTUGAL.				
Te Londen....	5 pCt.	$38\frac{1}{4}$	$38\frac{3}{8}$	
»	4 »	$36\frac{3}{8}$	$36\frac{1}{2}$	$36\frac{7}{16}$
OOSTENRIJK.				
Metaliek.......	5 pCt.	$80\frac{5}{8}$	$80\frac{3}{4}$	
» 1852...	» »			
» (nieuwe)	$2\frac{1}{2}$ »	$40\frac{7}{8}$	$41\frac{1}{2}$	
» » 1851/52	» »	$41\frac{3}{8}$	$41\frac{1}{2}$	
» » Amst.	5 »	$93\frac{1}{2}$	$93\frac{5}{8}$	

Metal. La. B. 5 pCt. $92\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$; Orig. Amerik. Bank-Act. $4\frac{1}{4}$; Mexik. $25\frac{3}{16}$, $\frac{11}{16}$, $\frac{11}{16}$; Gren. $2\frac{1}{2}$ pCt. 22, $\frac{3}{16}$; Dito Uitg. $9\frac{3}{4}$; Ecuador $4\frac{3}{16}$; Venez. $3\frac{1}{2}$ pCt. $38\frac{3}{4}$, $39\frac{1}{4}$, $38\frac{3}{4}$; Dito Uitg, 16; N. Portug. 4 pCt. 35.

Zondag den 12 Junij.

Spaansche 1 pCt. $22\frac{13}{16}$; Binnenl. 3 pCt. $42\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$; Mexik. Onbep. $25\frac{1}{2}$.
Tot de genoteerde koersen was heden de omzet van weinig beteekenis.

HET GEMEENTE-BESTUUR VAN ALKMAAR is voornemens, om, bij gelegenheid van het aldaar te houden VIII Nederlandsch Landhuishoudkundig Congres, op Donderdag den 23 Junij dezes jaars, des namiddags ten 1 ure precies, op het daartoe algemeen gunstig bekende terrein, buiten de Kennemerpoort, te doen VERHARDDRAVEN:

Een stuk GEWERKT ZILVER, ter waarde van f 300,

beneven eene PREMIE.

De eigenaars van Harddravers worden uitgenoodigd, hunne paarden hieraan deel te doen nemen en daarvan des morgens vóór half tien uur van gemelden dag aangifte te doen ter Secretarie der Gemeente, terwijl de Keuring der Paarden zal plaats hebben, des morgens ten $9\frac{1}{2}$ ure, achter het Logement *de Toelast.*

Alkmaar, den 28 Mei 1853.
Namens het Gemeente-Bestuur voornoemd,
SPANJAARDT, *Secretaris ad int.*

Burgemeester en Wethouders van Utingeradeel, roepen bij dezen op de stemgeregtigde Hervormde Floreenpligtigen, van de navolgende Dorpen, om op de onderstaande tijden, in hunne Kerken te verschijnen; en wel die van:
Akkrum, op Dingsdag 28 Junij 1853, voormiddags 11 uur.
Terkaple, op Zaturdag 2 Julij 1853, voormiddags 10 uur.
Terhorne, op denzelfden dag des namiddags 2 uur.
Oldeboorn, op Maandag 4 Julij 1853, voormiddags 11 uur.
Ten einde aldan: 1°. op te nemen de Rekening van de Kerkelijke Administratie over 1852; 2°. met of zonder veranderingen vast te stellen de Begrooting voor 1854; en 3°. na deliberatie te besluiten op alsdan verder te doene voorstellen, waaronder bepaaldelijk voor die te *Akkrum*: *a.* omtrent het vergrooten der Pastorie aldaar, door aanbouw van eene Kamer; *b.* omtrent de verbetering of vernieuwing van het Orgel, en *c.* om de bestaande massaliteiten, door onderlinge ruilingen met de mede-eigenaren van Landen, gedeeltelijk aan de Kerkvoogdij toebehoorende, zoo mogelijk op te heffen.
Oldeboorn, *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
den 11 Junij 1853. W. H. LIJCKLAMA à NIJEHOLT.
De Secretaris der Gemeente,
J. H. NOORDBEEK.

De DIRECTIE *der Massale Zeesluis te Stavoren*, maakt bij deze bekend, dat ten gevolge herstelling aan de Brug, de passagie voor Paard en Rijtuig over voormelde Sluis ZAL GESLOTEN ZIJN van af Donderdag den 16 Junij e. k. tot nadere bekendmaking.
De Directie voornoemd,
S. van WELDEREN RENGERS.
De Secretaris,
R. ATTAMA.

POLDERREKENING.

De POLDERREKENING van den Polder, *het Nieuwland*, te Roordahuizum, zal plaats hebben op Dingsdag den 21 Junij e. k., bij L. A. NAUTA, op de Drie Romers, des namiddags 3 uur. *De Boekhouder des Polders*,
J. T. de BOER.

De Notaris J. A. ZAAL STROBAND, te Harlingen, zal, op Woensdag den 15 Junij 1853, des voormiddags ten tien ure precies, aan de Zuiderhaven, in het Balkland bij de Scheepstimmerwerf van de Heeren *Zwanenburg*, te Harlingen, publiek op 3 maanden crediet, tegen voldoende borgstelling verkoopen:
52 stuks zware IJPEN- of OLMEN STAMMEN, ter lengte van 5 el 624 streep — 7 el 400 streep (19 tot 25 voet en in diamtr. van 8 tot 18 duim, Amsterdamsche maat), extra beste Zeeuwsche kwaliteit, en te bezigtigen op de plaats alwaar de verkoop wordt gehouden.

HOOI-VERKOOPING.

De Notaris O. B. OEBERIUS, te Sint Anna-Parochie, zal, op Donderdag den 16 Junij 1853, des namiddags ten 2 ure, ten huize van *Alle Penninga*, in den Zuidhoek onder Vrouwen-Parochie, publiek verkoopen:
Het HOOIGEWAS van ruim 8 bunder best Greidland, onder Vrouwen-Parochie; behoorende Mej. de Weduwe *J. E. van Aisma*, te Beetgum.

HOOI-VERKOOPING.

De Notaris OEBERIUS, zal, op Dingsdag den 21 Junij 1853, des namiddags ten drie ure, in de Herberg van *Salverda* te Vrouwen-Parochie, verkoopen:
Het HOOIGEWAS van circa 8 bunder best GREIDLAND, gelegen in den Zuidhoek onder Vrouwen-Parochie; behoorende *M. D. Anema* te Ried.
Gegadigden gelieven vooraf te bezigtigen.

Verkoop van Grasgewas van Land onder Wirdum.

De Notaris P. BOLTJES, te Grouw, zal, op Zaturdag den 18 Junij 1853, des namiddags ten 3 ure, ten huize van *H. A. Wartena*, Kastelein op de Drie Romers onder Roordahuizum, publiek, onder uitloving van strijk- en verhooggeld, verkoopen:
Het thans op steel staand GRASGEWAS, benevens het NAGRAS van 2 perceelen uitmuntend Greidland, gelegen op Tjaard onder Wirdum, groot naar naam en faam 4 bunder 4 roede, behoorende aan *A. D. de Klaver*, te Irnsum.

Houtveiling op de Irnsumerzijl onder Friens.

De Notaris P. BOLTJES, te Grouw, zal, op Zaturdag den 25 Junij 1853, des morgens ten 9 ure, ten huize van de Wed. *Reitsma*, op de Irnsumerzijl onder Friens, bij boelgoed op drie maanden crediet, tegen behoorlijke borgstelling, verkoopen:
Eene partij extra best en uitmuntend EIKEN HOUT, waaronder ongeveer 88 stuks zoogenaamde WEZELSBOGTEN, (meskantig), 3 BEUKEN STAMBOOMEN, 1 zware ESSCHEN BOOM, zware EIKEN BALKEN, ZAAGHOUT, PALEN en KROMHOUT, alles van bijzonder beste qualiteit en reeds ter bezigtiging op de verkoopplaats aanwezig; voorts ten verzoeke van den Heer J. G. de JONG, tegen gereede betaling: Eene partij drooge VUREN PLANKEN, nieuwe NOORDSCHE SPARREN, van 51 tot 85 palm lengte, p. m. 300 stuks mooije EIKEN STULPEN, BERKOENS en eene partij zware JUFFERS.

De Notaris E. J. ATTEMA, te Dragten, zal de gewone VERHURINGEN houden:
Te *Dragten* bij *L. de Jong*, op Vrijdag 24 Junij, ten 6 uur, van Hooilanden en Maden te Dragten en Boornbergum.
Te *Oudega* bij *Hoekstra*, op Zaturdag 25 Junij, ten 6 uur, van Maden onder Oudega, Nijega, in de Wijllanden en Eernewoude. — Alles bij Billetten omschreven.

Publieke Verkooping.

De Notaris J. C. MANN, te Workum, zal met den secretaris ALBERTS en den Deurwaarder KUIPERS, beide te Hindeloopen, en zulks ten verzoeke van den Heer J. BAUNACH aldaar, krachtens zijn onherroepelijke volmagt van IPPE SIERDS ROOSJEN en deszelfs huisvrouw AKKE TJALKES KLAZES, echtelieden te Hindeloopen, publiek bij strijk- en verhooggeld, aan de meestbiedende presenteren te verkoopen:

1. Een HUIS en ERF te Hindeloopen, kadastraal bekend sectie A, no. 546, groot een roede 60 el.
2. Een HUIS en ERF aldaar, in het Kadaster bekend sectie A, no. 405, groot 96 el; beide op den 12 Mei 1854 te aanvaarden.
3. Een stuk vruchtbaar GREIDLAND, gelegen in het Workumer Nieuwland onder Workum, kadastraal bekend sectie B, no. 133, met eene inhoudsgrootte van een bunder 17 roede 40 el, en een belastbaar inkomen van *f* 25.83, en
4. Een uitmuntend stuk DITO aldaar, in het Kadaster bekend onder sectie B, no. 134, met eene inhoudsgrootte van een bunder 13 roede 20 el, met een belastbaar inkomen van *f* 13.58; beide den 5 Maart 1855 vrij te aanvaarden.

Wie gadinge hieraan maken, komen op Dingsdagen den 28 Junij aanstaande, ten huize van *R. P. Veltman*, bij de beschrijving, en den 12 Julij daaraanvolgende, ten huize van *P. K. Gerlsma*, in de Zwaan, beide te Hindeloopen, telkens des namiddags ten drie uren, en koopen op conditien die alsdan zullen worden voorgelezen, en die inmiddels ten Kantore van den Notaris en aan de Secretarie te Hindeloopen te vernemen zijn. ZEG HET VOORT.

De Notaris GOSLINGS, te Harlingen, zal aldaar, op Woensdag den 29 Junij 1853, des namiddags 3 uur, provisioneel en des avonds 7 uur finaal, telkens in het Heeren Logement van *D. Minnema*, in het openbaar verkoopen:
Het BARKSCHIP *SPITSBERGEN*, varende onder Nederlandsche vlag, gemeten op 122 lasten of 251 tonnen, met het bij Billetten omschreven Inventaris; liggende thans in de Zuiderhaven te Harlingen, gevoerd door kapt. *Herm Stokfleeth*.
Nadere informatien te bekomen bij de Heeren BAREND VISSER & ZOON aldaar en bij bovengenoemden Notaris.

BOELGOED.

De Deurwaarder P. H. ROOS, te Dronrijp, zal, op Donderdag den 16 Junij eerstkomende, des voormiddags ten tien ure, ten verzoeke en ten huize van M. E. de HAAN, Schrijnwerker te Berlikum, tegen dadelijke betaling, verkoopen: MEUBELEN en HUISGERADEN, waaronder: Linnenkast, Staartstuk-Klok, Stoelen, Blik-, Tin-, Glas- en Aardewerk, een nieuw HOUTEN SCHUURTJE, lang 7 el en breed 6 el, hetwelk in acht stukken kan worden vervoerd, een KOOLZAAD KLEED met toe- en aanbehooren, twee KUNSTDRAAIBANKEN en onderscheidene TIMMERGEREEDSCHAPPEN, eene partij nieuw gezaagde en ongezaagde HOUTWAREN en onderscheidene nieuw gemaakte VOORWERPEN; voorts een PLAISIER BOOTJE met Raderen en hetgeen meer te voorschijn zal worden gebragt.

Aanbesteding bij geslotene briefjes,

van het OPBOUWEN van eene *NIEUWE STELPHUIZINGE en SCHUUR*, op Lankum onder Franeker, met bijlevering van de Materialen, en AFBREKEN van het *ONVERBRANDE GEDEELTE*. Het Bestek en de Teekening liggen ter lezing en inzage in de Herberg *de Prins*, te Franeker. De aanwijzing in loco zal plaats hebben op Woensdag den 22 Junij 1853, en de briefjes moeten op Maandag den 27 dier maand, des middags om 12 uur zijn ingeleverd ten Kantore van Mr. G. SCHOT, Notaris te Franeker.

Aanbesteding bij geslotene briefjes:

Het VERGROOTEN en HERSTELLEN van eene *SCHUUR* en van een *BUITHUIS* op de Zathe onder Wommels, bewoond door *Jochim H. Oostra*.
De Teekening en Voorwaarden liggen ter inzage, ten huize van den Kastelein PIETER BOORSTRA, te Oosterend, en is verders inlichting te bekomen bij ARJEN G. TIMMENGA, Mr. Timmerman aldaar.
De briefjes moeten op den 2 Julij eerstvolgende, *franco* ingezonden zijn aan Jhr. J. A. LIJCKLAMA à NIJEHOLT, te Beetsterzwaag.

OPROEPING.

Degene die iets te vorderen hebben van- of verschuldigd zijn aan JACOB MOLLES EISMA, te Nijland, wordt verzocht daarvan vóór of op den 20 Junij aanstaande, *franco* aangave te doen ten Kantore van den Notaris HAAGSMA, te Sneek.

Het KANTOOR van den ONTVANGER der In- en Uitgaande Regten en Accijnsen, zal van af Donderdag den 16 dezer zijn VERPLAATST in de *Heerestraat*, in het local alwaar vroeger het Kantoor van den Heer *van Dam* werd gehouden.

Rentebetaling en Conversie van Portugesche Obligatien.

De Ondergeteekende belast zich met het opzenden naar Londen van bovengenoemde OBLIGATIEN om te bevorderen in NIEUWE 3 pCt. OBLIGATIEN, overeenkomstig het besluit van den 18 December 1852; alsmede tot incasseren der geadverteerde intrest-Coupon van dien, verschijnende 1 Julij 1853; berigt tevens dat hij dagelijks koopt en verkoopt BINNEN- en BUITENLANDSCHE OBLIGATIEN en betaalt naar de cours vreemde verschenen Coupons die aan cours onderhevig zijn, continueert met inkoopen van ENGELSCHE BANK-POST-BILLS.
Bolsward, L. S. de JONG,
den 14 Junij 1853. *Appelmarkt, over de Wijnberg.*

VUURWERKEN.

De Ondergeteekende houdt zich op den Verjaardag van H. M. onze Koningin gerecommandeerd tot het leveren van VUURWERKEN en beste ZWERMERS. M. J. SCHUURMANS,
bij de Brol te Leeuwarden.

FABRIEK en MAGAZIJN van *MARMEREN SCHOORSTEENMANTELS* etc. etc., buiten 't Hoogend, te Sneek.
COOL & GREVE, *Steenhouwers.*

De Ondergeteekende maakt door deze bekend, dat hij door meerderjarigheid van de voogdijschap is ontheven, en dat hij ten voornemens is zijne eigene affaire als TABAKSKERVER te Dronrijp, zelf uit te oefenen. Hij beveelt zich minzaam in een ieders gunst en belooft eene prompte en civiele behandeling.
KLAAS IDSES van der PLOEG.

Lees met Opmerkzaamheid.

Eenige GENEESMIDDELEN, gevonden onder de Oudheden, goed voor Lijders aan DOUW- of RINGWORM, zoogenaamde HUIDZIEKTEN, UITWENDIGE KLIEREN, ONKLARE HOOFDEN, OPEN WONDEN, RHUMATIEK en VALLENDE ZIEKTEN. Alle deze Kwalen en Gebreken worden genezen zonder Medicijnen, zonder eenigen nadeeligen invloed voor de gezondheid. — De veelvuldige Genezingen, door deze Middelen verkregen, waarvan honderde bewijzen voorhanden, grenzen aan het wonderbaarlijke, en zelfs Geneeskundigen hebben de deugdelijkheid daarvan moeten erkennen, uithoofde hunne eigene Kinderen, door het toepassen dezer Middelen, van zware Huidziekten zijn genezen; ook eene DAME, die 13 jaren aan dezelfde Ziekte leed en vruchteloos alle Middelen had beproefd, is thans radikaal hersteld. Zij wenscht haren naam niet openlijk in de dagbladen vermeld te zien, doch heeft vrijheid gegeven dezelve aan belanghebbenden te mogen mededeelen. Eene Jufvrouw, DIRKJE DE BOER, te Haarlem, die vijf jaren aan eene opene wonde leed, heeft uit erkentelijkheid wegens hare genezing, daartoe vergunning verleend, gelijk mede de Zoon van den Heer H. P. DELABAYE, te Nieuwer-Amstel, wonende op eene der Kamers van den Heer *Buis*, Tapper op den Buiten-Amstel, genezen zijnde van Rhumatiek, zoodat hij gaan noch staan konde. Verkrijgbaar bij C. VAN DEN BERG, op den Haarlemmerdijk, het twaalfde huis van de Oranjestraat, UU 223, te Amsterdam, persoonlijk of met brieven *franco*.

De PILLEN van HOLLOWAY

zijn zeer aan te bevelen bij ongesteldheid van de ingewanden, buikloop en ongestelde maag.

Lieden die daaraan onderhevig zijn kunnen geen beter geneesmiddel kiezen, dan deze onwaardeerbare Pillen; wanneer men dezelve in matige hoeveelheden gebruikt, en daarbij goede diëet houdt, zal men spoedig hersteld zijn. Hunne versterkende natuur verlevendigt de verteringskracht der maag. Gal en ongesteldheid aan de lever verdwijnen spoedig voor derzelver geneeskracht, en zij kunnen dus niet genoeg worden aanbevolen, aan diegenen welke langen tijd in Overzeesche heete landstreken verblijf hebben gehouden. Ook als huismiddel zijn zij zeer aan te bevelen.
Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
DOOSJES PILLEN van *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, *f* 7,75, *f* 15,50, *f* 23,50.
POTJES ZALF van - 0,90, - 2,10, - 3,30, - 8,15, - 15,90, - 23,90.
Zijn op *franco aanvrage*, *à contant*, te bekomen: aan het Hoofddepôt, bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. van HARINXMA, te Leeuwarden; Wed. H. A. BINKSMA, te Harlingen; den Heer S. G. SWART, te Gorredijk; alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's Etablissement*.

Harddraverij te Hallum.
(Voorloopige aankondiging).

Eenige Liefhebbers gedenken op Maandag den 20 Junij 1853 aldaar te laten Verharddraven en vrij te vereeren:
Een nader te bepalen PRIJS of VIJFTIG GULDEN contant,
ter keuze des winners, door Paarden die Prijs noch Premie hebben gewonnen, (als driejarig uitgezonderd).
Aangifte bij R. J. SCHAAFSMA, te Hallum, vóór 12 uur van bovengenoemden dag; ten twee uur het begin der Draverij.
NB. Het Harmonie-Gezelschap te Hallum zal bij die gelegenheid eenige MUZIJKSTUKKEN uitvoeren.

Harddraverij te Lemmer.

Met toestemming van het Edel Achtbaar Bestuur, gedenken de Logementhouders en eenige Liefhebbers aldaar, op Donderdag den 23 Junij 1853, des namiddags om 2 uur, te laten Verharddraven, door Paarden welke geen Prijs, of hoogstens één gewonnen hebben, (uitgezonderd als 3-jarig):
Een brillante ZILVEREN TAFEL-TABAKSPOT en KOMFOOR.
Aangifte vóór des middags 12 uur, bij van OMMEN, in de Wildeman.

Een fatsoenlijk JONG MENSCH, P. G., eenige jaren als BEDIENDE in eene KRUIDENIERS- en TABAKS-AFFAIRE werkzaam, in den loop dezer maand buiten betrekking komende, zag zich gaarne als zoodanig wederom geplaatst; kunnende goed getuigschrift produceren. Adres *franco letter A.* bij A. van ZUIJLEN, bij de voormalige Vrouwenpoort te *Leeuwarden*.

Twee WAGENMAKERSKNECHTEN, hun werk geheel of ten deele verstaande, kunnen dadelijk vast werk bekomen bij JACOB WINTERS, te Dragten.

Een KLEERMAKERSKNECHT, zijn werk goed verstaande, kan van stonden aan vast werk bekomen bij A. PRINS, Mr. Kleermaker te Akkrum. Brieven *franco*.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.